

Välähdyksiä Tallinnan musiikkikirjastokonferenssista

[06/03](#)

International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres -järjestön ([IAML](#)) jokakesäinen konferenssi oli tällä kertaa meitä suomalaisia todella lähellä, nimittäin Tallinnassa. Siksi ei ollutkaan ihme, että maamme oli erinomaisen hyvin edustettuna; paikalla oli lähes 30 musiikkikirjastolaista Suomesta joka kymmenes kaikista osallistujista - tutustumassa alan kaikkinaisiin kehityslinjoihin.

Mutta mitä nämä kehityslinjat sitten ovat?

Ainakin omakohtaisesti koettuna tuntuivat erilaiset tietokannat ja niiden kehittäminen olevan suurin aihe, intohimoinen suorastaan. Entä miten tämä näkyi käytännössä ja miten sen pitäisi ilmetä? Koska IAML on kansainvälinen järjestö, IAML-henkinen vastaus olisi: kehittämällä yhteistä IAML-kukkaa.

IAML-kukkaa?

Kyse ei ole suinkaan floristiikasta vaan musiikintutkimuksen eri osa-alueita tehokkaasti palvelevasta toisiinsa nivoutuvista tiedonlähteistä. Näitä ovat tietysti erilaiset kansainväliset biblio- ynnä muut grafiat.

Terälehdistä

Nykyisellään IAML-kukkaan kuuluu kuusi terälehteä, jotka kattavat kuusi erilaista aihealuetta. Perinteisessä viitetietokantamuodossa edustettuna ovat jo musiikkitieteellinen tutkimus ([RILM](#) - Répertoire International de Littérature Musicale, rajoitetusti käytettävissä, muutoin edelleenkin FinELibin toivelistalla), 1800-luvun musiikkilehdistökirjoitukset (RIPM - Répertoire International de la Presse Musicale, joka sekin on FinELibin odotuslistalla) sekä vanhat nuottijulkaisut ja -käsikirjoitukset (RISM - Répertoire International des Sources Musicales). Kaikki kolme ovat menestyksellisesti vakiinnuttaneet asemansa alan perusteoksina.

Hieman erilaisella kuvailutekniikalla lähestyttäviä aiheita taas ovat uudempien hankkeiden kattamat musiikki-ikonografia ([RIIdIM](#) - Répertoire International d'Iconographie Musicale), musiikkiesitykset ([IMPI](#) - International Musical Performance Index) ja musiikkiarkistot ([IRMA](#) - International Register of Music Archives). RIIdIM muistuttaa toteutukseltaan Muisti-tietokantaa IRMA:n vastatessa Arkistotietokantaa. IMPI:lle ei taida kotimaista vastinetta löytyäkään; muutenkin se on ehkä kaikkein uskomattomin näistä ilmestyksistä. Tuskin monikaan olisi vielä vuosikymmen sitten uskaltanut vakavissaan edes haaveilla tietokannasta, josta voi hakea konsertteja esittäjien, ohjelmiston, ajan, paikan jne. pohjalta. Nyt se on jo arkipäivää, kiitos

tietokoneiden ja kansainvälisen yhteistyön.



Maksullisia verkkopalveluita

Vaikka IAML:ssa on kautta sen historian pyritty luomaan valtioiden rajat ylittäviä, kirjastomaailman tasa-arvoisuutta edistäviä hankkeita, niin kuinka on käynytkään? Englanninkielinen aineisto on saanut dominoivan aseman, ja mikä vielä pahempaa, suurin osa yhteistyönä luoduista tietokannoista on käytettävissä vain maksullisina, jättäen monet köyhät instituutiot käyttäjäkunnan ulkopuolelle. Esimerkiksi RISM:n nuottikäsikirjoitussarja (A/II) oli vielä jokunen vuosi sitten vapaasti kaikkien käytettävissä Harvardin yliopiston palvelimella, mutta nyt tähänkään tietokantaan ei pääse kuin kovalla rahalla. Surullista, mutta niin arkipäiväistä. Uusimmat IAML-tietokannat ovat kuitenkin vapaasti kaikkien ulottuvilla, mikä tässä ilolla kerrottakoon!

Konferenssista voisi vielä pieninä vinjetteinä mainita muutamien esitelmien otsikoita:

- Traditional music in modern Estonian society (**Ingrid Rüütel**),
- Die Musiksammlungen in Lettland: Situationen und Probleme (**Daina Gauja**),
- The current publishing scene for music research in Estonia (**Aurika Gergeležiū**) ja
- Music in folk art: the story of the Swedish wall hangings (**Inger Enquist**).

Kuten aina, oli monet esitelmät valittu edustamaan kokousmaan ja sen lähialueiden kirjastoja ja muuta musiikkialaa, erityisesti historiaa. Ehkä huikein visio kaikesta perinteisestä kirjastonhoidollisuudesta poiketen oli **Pio Pellizzarin** esitelmässä "Visual audio: a technique to extract sound from old record": mitä tehdä, jos vanha äänilevy on kaikkien perinteisten hifihärveleiden ulottumattomissa, vaikkapa halki tai vastaavaa? Otetaan siitä valokuva, joka digikäsittelyn jälkeen voidaan soittaa tietokoneen avulla. Lisää tätä asiaa linkkivinkistä: [VisualAudio: A technique to extract sound from old records!](#)

☐ Lisää asiaa konferenssista löytyy ainakin uusimmasta [Intervalli-lehdestä](#).

Jaakko Tuohiniemi

Kirjastosihtööri
Humanistisen tiedekunnan kirjasto
Vironkatu, musiikkitiede
jaakko.tuohiniemi@helsinki.fi